

Datum besluitraad	: 6 juni 2023	Datum oordeelraad	: 9 mei 2023
Agendapunt	:	Datum B en W	: 25 april 2023
Volgnummer	: 23bs00061 / 23.075	Programma begroting	: Diversen
Gewijzigd voorstel	:	Taakveld	: Diversen
Portefeuillehouder	: J. Rooijackers		

Adviesnota raad

Eerste bestuursrapportage 2023

Beslispunten

1. De afwijkingen en bijstellingen per programma over 2023 (programmabladen) en meerjarige financiële bijstellingen 2024-2026 per programma (financiële recapitulatie) vast te stellen.
2. De mutaties in reserves en voorzieningen 2023-2026 (financiële recapitulatie) vast te stellen.

Inleiding

Wij bieden u bestuursrapportage I-2023 in digitale vorm aan. Burgers, bedrijven en bestuur kunnen op veldhoven.nl/financien overzichtelijk en gemakkelijk P&C-documenten raadplegen. Je kunt ook naar deze pagina gaan met je smartphone of tablet door onderstaande QR-code te scannen.

Deze rapportage is als volgt opgesteld:

- **Beleidsmatig:** In de begroting worden per doelstelling meerdere activiteiten benoemd. In deze rapportage worden deze activiteiten met een stoplicht gemonitord (groen, oranje en rood). Elk stoplicht wordt toegelicht, waarbij oranje en rood uitgebreid en groen kort.
- **Financieel:** De raad is verantwoordelijk voor de lasten en baten op programmaniveau. Elke bijstelling wordt toegelicht waarbij kleinere bijstellingen per programma gepresenteerd worden onder "Overige". De onderliggende taakveldmutaties worden, ter info, weergegeven op het collegeblad.

In deze bestuursrapportage geven we aan of ontwikkelingen tot en met de eerste 3 maanden van 2023 aanleiding geven tot bijstellingen. Bijstellingen kunnen zowel beleidsinhoudelijk als financieel zijn.

Beoogd effect

Invulling geven aan de controlerende en sturende rol van de raad, bij het bereiken van de gestelde doelen.

Argumenten

1.1 De 1e bestuursrapportage 2023 geeft de bijstelling voor 2023 weer inclusief de meerjarige gevolgen

Voor 2023 zijn zowel beleidsinhoudelijke als financiële bijstellingen noodzakelijk om alle (gemeentelijke) taken te volbrengen. Het gaat hier om de afwijkingen die gesignaleerd worden voor 2023 inclusief meerjarige financiële doorwerking.

1.2 en 2.1 De (financiële) bijstellingen zijn de bevoegdheid van de raad.

Budgetrecht is het recht om over middelen te beschikken. Het budgetrecht ligt in gemeenten bij de raad. Dit is verankerd in artikel 189 van de Gemeentewet: 'Voor alle taken en activiteiten brengt de raad jaarlijks op de begroting de bedragen die hij daarvoor beschikbaar stelt, alsmede de financiële middelen die hij naar verwachting kan aanwenden'. In hetzelfde wetsartikel is bepaald dat slechts uitgaven mogen worden gedaan tot de bedragen die op de begroting zijn gebracht. De essentie van het budgetrecht is dat de raad door middel van de vaststelling van de begroting het college machtigt tot uitvoering conform de begroting. De begroting is daarmee tevens de basis voor de bedrijfsvoering en de basis voor de verantwoording door middel van de jaarstukken.

Het college moet de raad in staat stellen om zijn budgetrecht goed te kunnen invullen. Het college dient daartoe bij de raad een ontwerp begroting en meerjarenraming in. Deze stukken moeten volgens het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) een zodanig inzicht geven dat een verantwoord oordeel kan worden gevormd over de financiële positie en over de baten en lasten. Om de geplande activiteiten vanuit de begroting rechtmatig uit te voeren, inclusief bijstellingen, is een besluit van uw raad nodig.

Kanttekeningen en risico's

1.1 Financiële terughoudendheid is noodzakelijk

Aanhoudend maakt de financiële situatie het noodzakelijk dat terughoudend zal moeten worden omgegaan met besluiten in het kader van investeringen c.q. projecten en de belasting van de exploitatie en reserves.

Te verwachte ontwikkelingen na 31 maart zijn de CAO onderhandelingen. Verder wordt het minimumloon vanaf 2023 met 10% verhoogd. Dit betekent dat de uitkeringen ook gaan stijgen. Tot slot is er sprake van een hoge inflatie, en de gemeenschappelijke regelingen hebben hiermee in hun indexering voor 2023 geen rekening kunnen houden. Het is te verwachten dat de GRen nog vragen om aanvullende bijdragen van de gemeenten om aan hun financiële verplichtingen te kunnen voldoen.

Financiën

Het financiële vertrekpunt voor deze bestuursrapportage is het meerjarensaldo 2023-2026 uit de programmabegroting 2023.

Hieronder volgt het financiële perspectief 2023-2026 inclusief bijstellingen van deze 1e bestuursrapportage 2023:

-/- = tekort (nadeel)	2023	2024	2025	2026
Primitieve begroting 2023-2026	166	2.511	5.058	-1.562
- Amendement voedselbank	-24	0	0	0
- Bijstellingen 3e bestuursrapportage 2022	1.551	1.570	1.492	3.782
- Incidenteel verruimen minimabeleid	-938	0	0	0
- Opstellen masterplan en participatieplan Citycentrum	-150	0	0	0
- Uitvoeringsprogramma energietransitie	0	0	0	0
Bijgesteld saldo 2023-2026	605	4.081	6.550	2.220
- Totaal bijstellingen 1e bestuursrapportage 2023	6.564	-682	-1.602	-1.709
Bijgestelde meerjarenbegroting na burap I 2023	7.169	3.399	4.948	511

Het financiële perspectief van de begroting 2023 (primitieve begroting 2023) is het uitgangspunt. Daarna zijn de consequenties verwerkt van:

- amendement voedselbank;
- de 3e bestuursrapportage 2022;
- incidenteel verruimen minimabeleid;
- opstellen masterplan en participatieplan Citycentrum;
- uitvoeringsprogramma energietransitie.

Uw raad stelt met deze bestuursrapportage de programmabladen vast waarin per saldo een positieve bijstelling wordt gepresenteerd van € 6.564.000 voor het begrotingsjaar 2023 (bijstellingen 2024: € 682.000 negatief, 2025: € 1.602.000 negatief en 2026 € 1.709.000 negatief). Na verwerking van deze bestuursrapportage verwachten we een saldo van € 7.169.000 positief in 2023 (tot € 511.000 positief in 2026).

Communicatie en samenspraak

Informatie aan inwoners en bedrijven over de eerste bestuursrapportage 2023 vindt plaats via de website.

Uitvoering / planning

Niet van toepassing

Bijlagen

- [Bestuursrapportage I-2023](#)

Resultaat van de behandeling in de oordeelsvormende raad

De fractie van GBV kondigt aan op een later moment (bij de jaarrekening) te willen bekijken of een incidentele teruggave van de eerder besloten OZB-verhoging mogelijk is, nu de gemeente een aanzienlijk incidenteel voordeel zal hebben in 2023. De fractie van GBV heeft berekend dat dit om een bedrag van ongeveer € 650.000 zou gaan en vraagt de poho of dit bedrag klopt voor wat betreft de extra OZB-verhoging. Wethouder Rooijackers zegt toe deze technische vraag schriftelijk te laten beantwoorden.

Vrijwel alle fracties spreken de wens uit om meer toelichting te krijgen, met name bij de onderdelen in de BURAP die op groen staan. Vanwege de wijze van formuleren van de indicatoren en de beknopte toelichting op "groene onderdelen" levert het weinig informatie op. Het college onderkent dit en zegt toe te zullen kijken naar de indicatoren en waar mogelijk te verbeteren door meer consistentie en een betere toelichting te bieden.

De fractie van Senioren Veldhoven stelt diverse (technische) vragen. Een aantal wordt tijdens de vergadering beantwoord. Wethouder Rooijackers zegt toe de nog niet beantwoorde vragen schriftelijk te (laten) beantwoorden. Het betreft de volgende vragen:

1. Senioren Veldhoven ziet in de BURAP diverse verkapte aanvragen voor nieuwe budgetten (ter hoogte van zo'n € 750.000) en is van mening dat deze aanvragen separaat ingediend hadden moeten worden. Senioren Veldhoven vraagt de mening van de wethouder hierover.
2. Programma 0: Hierin zit een aanvraag van € 170.000 voor de Visie op Veldhoven, een Visie op het sociaal domein en het gesprek met Veldhoven. Is hiervoor niet voldoende expertise binnen de eigen organisatie aanwezig?
3. Programma 0: Waarom staat in dit programma geen budget vermeld voor de gemeenteraad zelf? Is dit budget er?
4. Benodigde middelen plan van aanpak informatiebeheer: 275.000,00 nadeel: Bij een nadeel is er geen werk uitgevoerd; kan de wethouder aangeven hoe groot de achterstand inmiddels is en of er in financiële zin nog andere bijstellingen nodig zijn?
5. Programma 1: Maatregelen kermissen, € 25.000 gereserveerd voor onvoorziene maatregelen. Gaan wij dit betalen voor mensen die iets niet goed doen?
6. Programma 2: Waarom wordt de verbinding Peter-Zuidlaan-Julianastraat niet vermeld? Gaat het wel door?
7. Programma 3: € 240.000 voor uitbesteding industriegebied De Run. Welke expertise heeft de gemeente zelf in huis om deze aanvraag te verminderen?
8. Programma 7: riool Peter-Zuidlaan-Julianastraat. Moet dit los worden gezien van de reconstructie of gaat het toch dit jaar beginnen?

Wethouder Rooijackers en de voorzitter spreken het verzoek uit om technische vragen voorafgaand aan de vergadering schriftelijk te stellen.

Alle fracties, op Senioren Veldhoven na, wenst dit agendapunt als hamerstuk te agenderen voor de besluitvormende raadsvergadering. Dit betekent dat het vooralsnog als bespreekstuk wordt geagendeerd. Indien het standpunt van de fractie van Senioren Veldhoven wijzigt, laat zij dit de griffie weten en wordt dit agendapunt alsnog als hamerstuk geagendeerd.

Reactie college n.a.v. behandeling in de oordeelsvormende raad

Onroerende zaakbelasting

De geraamde opbrengst OZB-eigenaren bedraagt in 2023 afgerond € 8,2 mln. Deze wordt via de som van de WOZ-waarden uitgedrukt in een percentage OZB tarief. Voor 2023 is dit 0,0888%. In 2022 was de geraamde opbrengst OZB-eigenaren afgerond € 7,3 mln.

Opbrengst	2022	2023	Vershil %
OZB eigenaren	7.299 ¹	8.177	12,0%

In € 1.000

Onderbouwing verschil %

	%	Bedrag
Inflatiecorrectie 2022	3,8%	277
Inflatie 2023	2,4%	175
Areaalindex	2,4%	175
Extra verhoging (Begroting 2021)	5,0%	365
Aanpassing extra verhoging (begroting 2023)	-1,0%	-73
Overig ²	-0,6%	-41
Totaal	12,0%	878

Bron van bovenstaande is technische beantwoording bij de begroting 2023. Het gaat in 2023 om een extra OZB-verhoging t.o.v. 2022 van 4% zijnde € 292.000 (€ 365.000 -/- € 73.000).

Groene stoplichten

De Raad heeft behoefte aan een update per kleur. Ook ten aanzien van de groene kleuren. Uitgangspunt wordt vanaf bestuursrapportage II-2023 om met maximaal 2 regels een groen stoplicht toe te lichten. Waar het echt niets toevoegt, daar zou kunnen worden volstaan met 'activiteit ligt op schema'.

Technische vragen Senioren Veldhoven

1. Een bestuursrapportage is een bijstellingenrapportage over het lopende jaar. Dit kunnen bijstellingen zijn van bestaand beleid lopende jaar, maar ook van nieuw beleid lopende jaar. Een separaat voorstel aan de raad is altijd een optie. De afweging om dergelijke budgetaanvragen lopende jaar te verwerken in een bestuursrapportage of via een separaat voorstel is een politieke keuze. Beide opties zijn technisch juist.
2. Alhoewel de expertise grotendeels in huis is, is het niet mogelijk om deze voldoende vrij te maken voor de betreffende trajecten. Van de gevraagd €170.000 is €100.000 bestemd voor begeleiden en schrijven van de Visie op Veldhoven en de participatie daarvoor vanaf september.
Er is €30.000 geraamd voor participatie bij de Visie op sociaal domein. Omdat er meerdere grotere trajecten lopen, kan de participatie niet intern worden opgezet en uitgevoerd. De participatieadviseur wordt hier wel bij betrokken en stuurt mede aan.
Tot slot is er €40.000 geraamd voor het opzetten en uitvoeren van het concept 'Gesprek met Veldhoven' (combineren van lopende trajecten, oefenen met bereik doelgroepen), opzetten en uitvoeren eerste fase participatie Visie op Veldhoven, in combinatie met inwonersvragen Visie participatie en democratisering. Door deze combinatie-opdracht door een bureau uit te laten voeren, leren we van hun expertise. Bij het 'Gesprek' worden naast de genoemde visies ook de

¹ Hierin zit al 1,4% prijsindex (bron: begroting 2022).

² Afronding en rente op rente effecten van verschillende percentages.

Mobiliteitsvisie en het Masterplan centrum betrokken. We zetten dan ook voor het eerst een online participatieplatform in.

3. Programma's zijn onderverdeeld in taakvelden. Programma 0 bevat het taakveld 0.1 Bestuur. Het budget van de raad wordt op dit taakveld verantwoord.
4. De achterstand van een kwartaal die was ontstaan door later te kunnen starten, is in het eerste half jaar van 2023 ingelopen.
Zoals het er nu uitziet zijn er geen andere bijstellingen nodig dan nu in de Burap I zijn vermeld.
5. Het betreft nogmaals niet alleen de kermissen maar alle evenementen. De veiligheid omtrent evenementen wordt vooraf besproken met de organisatie, politie en interne adviseurs waarna akkoord wordt gegeven voor het evenement. Het kan zijn dat tijdens de opbouw van een evenement een nieuw inzicht komt en er een aanvullende verkeersmaatregel wordt opgelegd. Deze kosten worden niet ten laste van de organisator gelegd.
6. Een bestuursrapportage is een bijstellingenrapportage. Er worden alleen investeringen gemeld die worden bijgesteld. De investeringen die u bij de begroting beschikbaar heeft gesteld voor 2023 die geen bijstelling behoeven, worden niet getoond. Ondanks dat het project is vertraagd vanwege stikstof berekeningen t.b.v. het bestemmingsplan, gaat het project door.
7. We hebben alleen de expertise van een projectleider in huis maar deze capaciteit is niet beschikbaar.
8. Nee, dit moet niet los worden gezien van de reconstructie, dit wordt gelijktijdig opgepakt.

Burgemeester en wethouders van Veldhoven,

Eric Bergmeester
loco-secretaris

M.J.A. Delhez
burgemeester